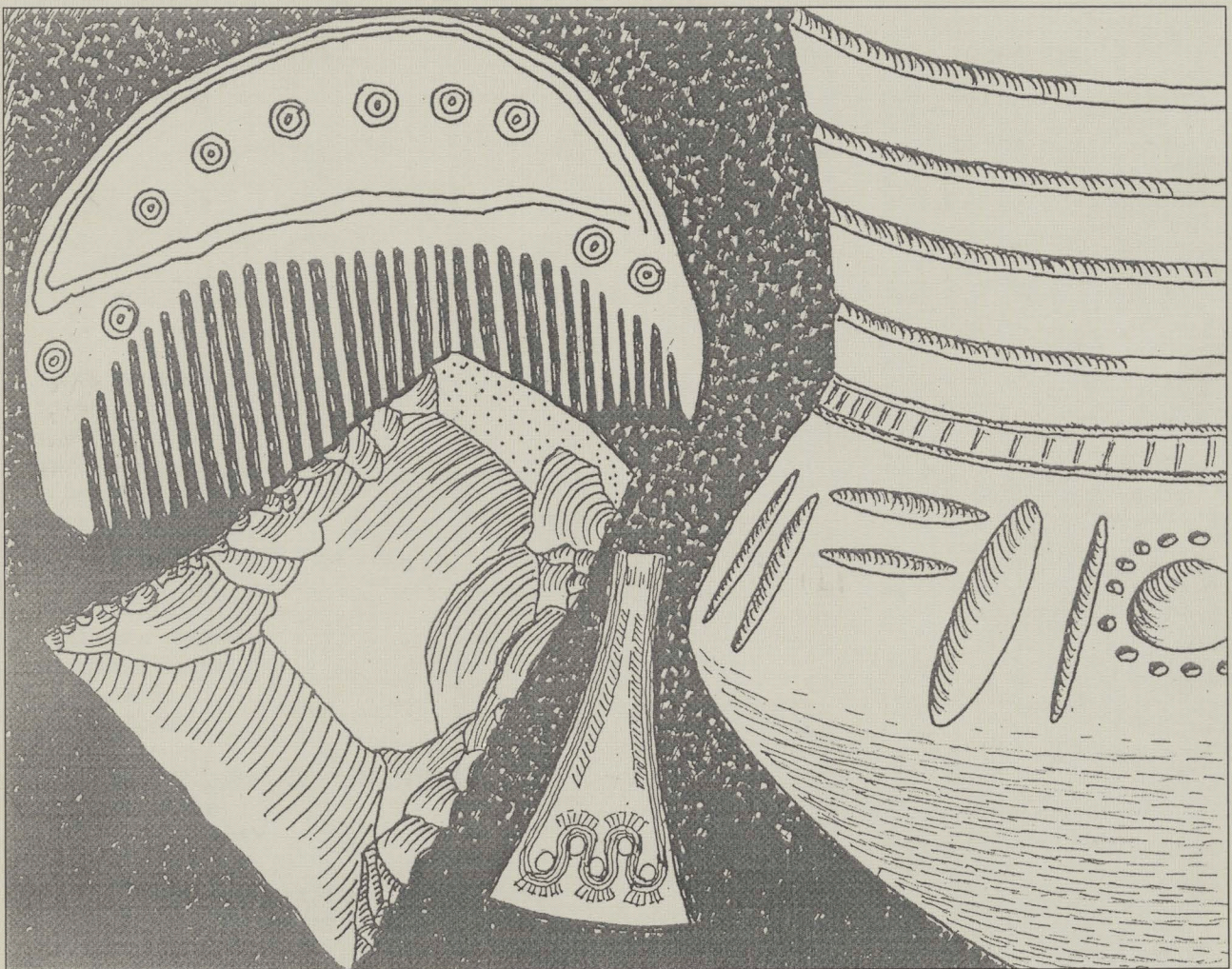

Schaktningsövervakning i Tumlehed

Torslanda 195 | Boplats
Förundersökning | Göteborgs kommun

Fredrika Ödlund

ARKEOLOGISK RAPPORT FRÅN
GÖTEBORGS STADSMUSEUM
ISSN 1651-7636
© Göteborgs Stadsmuseum 2004
Norra Hamngatan 12
411 14 GÖTEBORG
www.stadsmuseum.goteborg.se

REDAKTION
Magnus von der Luft
Johannes Nieminen
Ulf Ragnesten
Fredrika Ödlund

OMSLAGETS GRAFISKA FORM OCH LAYOUT
Mimmi Andersson
Teckning: Hans Dillner

TOPOGRAFISKA OCH EKONOMISKA KARTAN
© Lantmäteriverket. Medgivande 507-98-3211

KARTOR FRÅN STADSBYGGNADSKONTORETS DATABAS
© Göteborgs Stadsbyggnadskontor

ANMÄLAN AV UTFÖRD ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING

IDENTIFIERINGSUPPGIFTER

Dnr enl. beslut: 431-45268-2003 ..... Eget 1706/03 5331 ..... Kontonr: 811 .....
 Socken/stad Torslanda, Göteborg ..... sn/stadnr 1611 ..... Fornl.nr To 195 .....
 Landskap Bo ..... Län Västra Götaland ..... Kommun Göteborg .....
 Trakt/kvarter/fastighet Torslanda, Tumlehed, Tumlehed 2:53 ..... Ekon.karta 7B 1b .....
 X-koordinat 6407,90 ..... Y-koordinat 1258,05 ..... Nivå (möh) Lägsta 9 ..... Högsta 21 .....

UNDERSÖKNINGENS ART OCH OMFATTNING

Typ av exploatering **Dränering i anslutning till transformator** ..... Kod .....
 Typ av undersökning **Förundersökning, schaktningsövervakning** ..... Kod **FU** .....
 Exploatör **Göteborgs Energi** ..... Ansvarig institution **Göteborgs Stadsmuseum** .....
 Fältarbetsledare **Fredrika Ödlund** ..... Fältarbete fr.o.m. **2004-08-31** ..... t.o.m. **2004-08-31** .....
 Antal arbetsdagar **1** .....

	yta/m ²	volym/m ³	schakt/löpm	yta extensiv	Timmar grov	ark.	maskin
Beräknad	.....	.....	.....	.....	.....	16	.....
Undersökt	13	.....	.....	.....	.....	6	.....

UNDERSÖKNINGSOBJEKT OCH UNDERSÖKNINGSRESULTAT

Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg.: Art av fornl. **Boplats** ..... Kod **22** .....
 Undersökningsresultat: ..... Kod .....
 Uppgifter ur RAÄ:s fornl.reg.: Anläggningar, typ/form/antal i kod och klartext: .....
 Undersökningsresultat: **Inga fynd, anläggningar eller kulturlager framkom.** ..... Totalt antal undersökta:
 ..... gravar
 ..... bpl konstruktioner
 Datering i kod och klartext: **12- Odat**.....

En sammanfattande beskrivning av undersökningsresultaten finns på blankettens baksida!

Undersökn. Avslutad	☒ Ja ☐ Nej	Fornl. Tidigare unders .	☒ Ja ☐ Nej	Införd på Ekkarta	☒ Ja ☐ Nej
Lagskydd kvarstår för icke undersökt del av fornl.	☒ Ja ☐ Nej	Fornl. Reg. Av RAÄ	☒ Ja ☐ Nej	Antecknad i fornl. reg.	☒ Ja ☐ Nej

Rapport över undersökningen är under utarbetande och översändes senare .

040906 .....
 Datum Fältarbetsledarens underskrift

Sammanfattning:

På uppdrag av länsstyrelsen i Västra Götaland har Göteborgs Stadsmuseum, i augusti 2004, utfört en arkeologisk förundersökning inom fornlämning To 195 på fastigheten Tumlehed 2:53. Undersökningen utfördes i form av en schaktningsövervakning. Detta med anledning av att Göteborgs Energi skulle schakta för dränering kring en transformator.

Fornlämningen To 195 utgörs av en stenåldersboplats, belägen på en nivå av 9-21 m ö h. Boplatsen ligger i en flack dalgång som sluttar ned åt NV och mynnar ut i Tumledalen. På båda sidor av dalgången ligger sommarstugor och villor. Där är terrängen bergig och vegetationen huvudsakligen gles tallskog.

Tidigare fynd inom området för fornlämningen har indikerat dateringar till mesolitikum - mellaneneolitikum. Fynden har nästan uteslutande utgjorts av flintföremål och enstaka keramikbitar. En anläggning har framkommit men inga kulturlager. Det var därför av vikt att undersöka om det skulle framkomma anläggningar vid schaktningen, för att få en uppfattning om boplatsens funktion.

Den aktuella delen av fastigheten Tumlehed 2:53 är belägen på en nivå av 16-17 m ö h. Ytan var sly- och gräsbevuxen vid undersökningstillfället, varvid grävmaskinen fick röja innan schaktningen kunde påbörjas. Runt omkring transformatorstationen låg också några rader med plattor som plockades bort. Storleken på transformatorn är 2 x 2 m.

Vid förundersökningen grävdes ett ca 10 m långt, 0,5 m brett och 0,4-0,5 m djupt schakt från transformatorn ner till den numera igenvuxna bäcken. I detta schakt visade sig jorden överlag bestå av påfyllnadsmassor av asfalt, grus, större stenar samt sand. Matjordslagret var ca 0,08-0,1 m tjockt. En meter runt om transformatorn schaktades det bort jordmassor till ett djup på ca 0,7 m. Även här utgjordes jorden överlag av påfyllnadsmassor, till större delen bestående av makadam. Totalt undersöktes 13m². Inga fynd eller anläggningar framkom. Eftersom det rörde sig om en schaktningsövervakning schaktades endast så djupt som var nödvändigt för att dräneringsrör skulle kunna placeras ut.

Den antikvariska bedömningen är att den berörda delen av fastigheten Tumlehed 2:53 inte är fortsatt intressant ur antikvarisk synvinkel eftersom den utgörs av påfyllnadsmassor. Lagskyddet kvarstår för de underliggande jordlager som inte var aktuella vid förundersökningen samt på resterande delar av fastigheten.

Fig. 1. Läget för fornlämning To 195 markerat på den Topografiska kartan skala 1: 50 000.

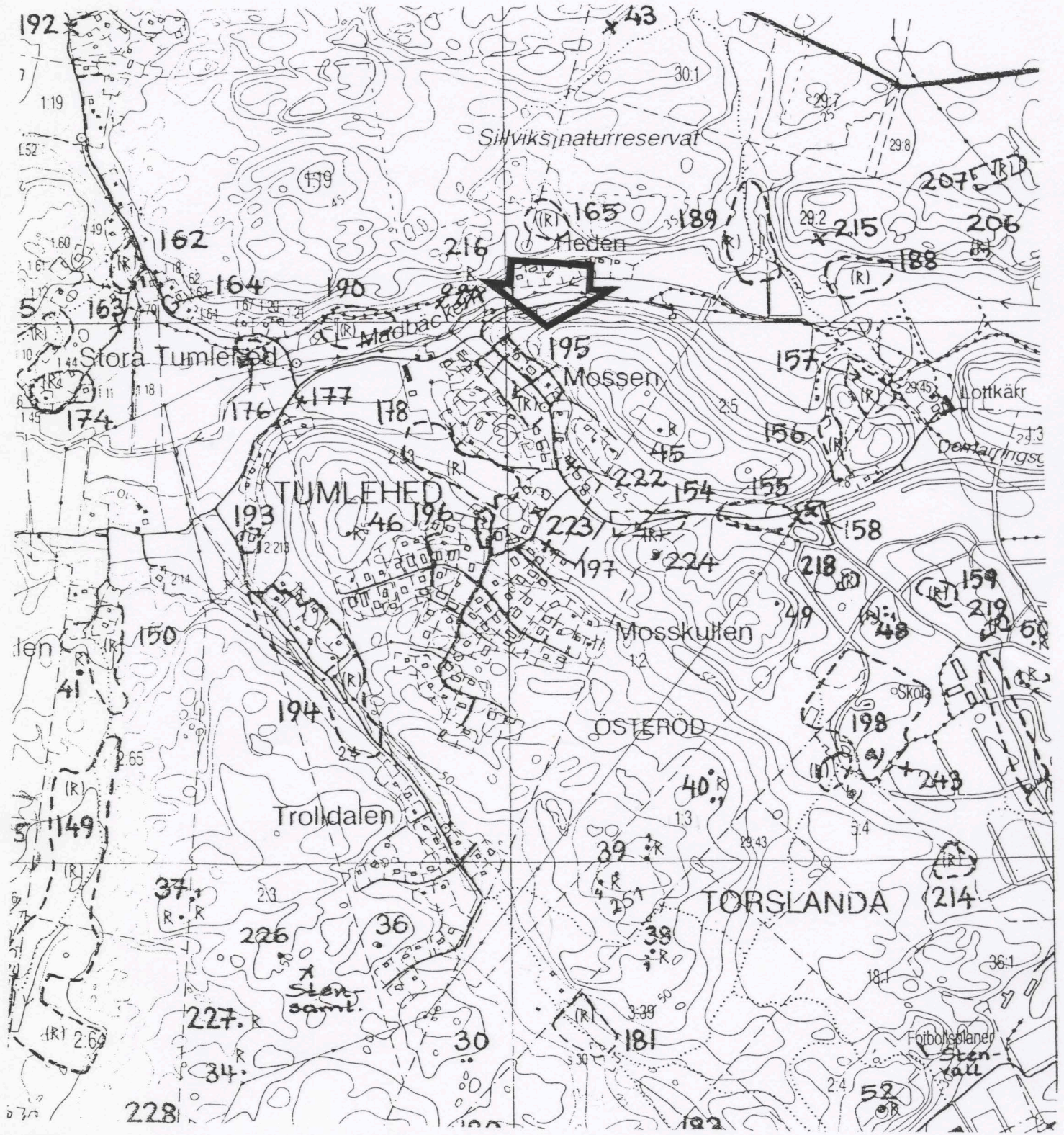

Fig. 2. Fornlämning To 195 och närliggande fornlämningar markerade på den Ekonomiska kartan skala 1: 10 000.

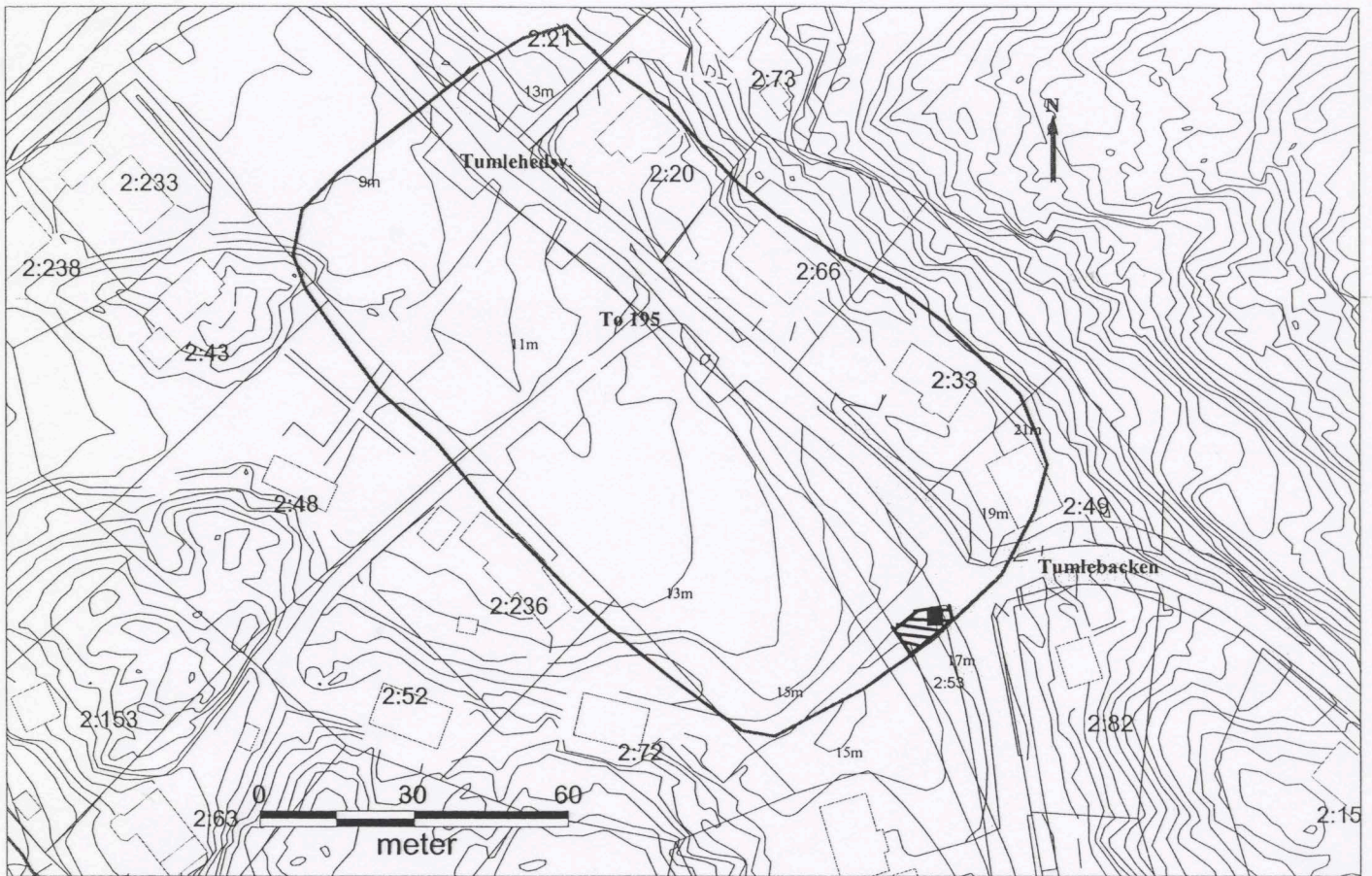

Fig. 3. Fornlämning To 195 och den aktuella delen av fastigheten Tumlehed 2:53 med transformern markerade.

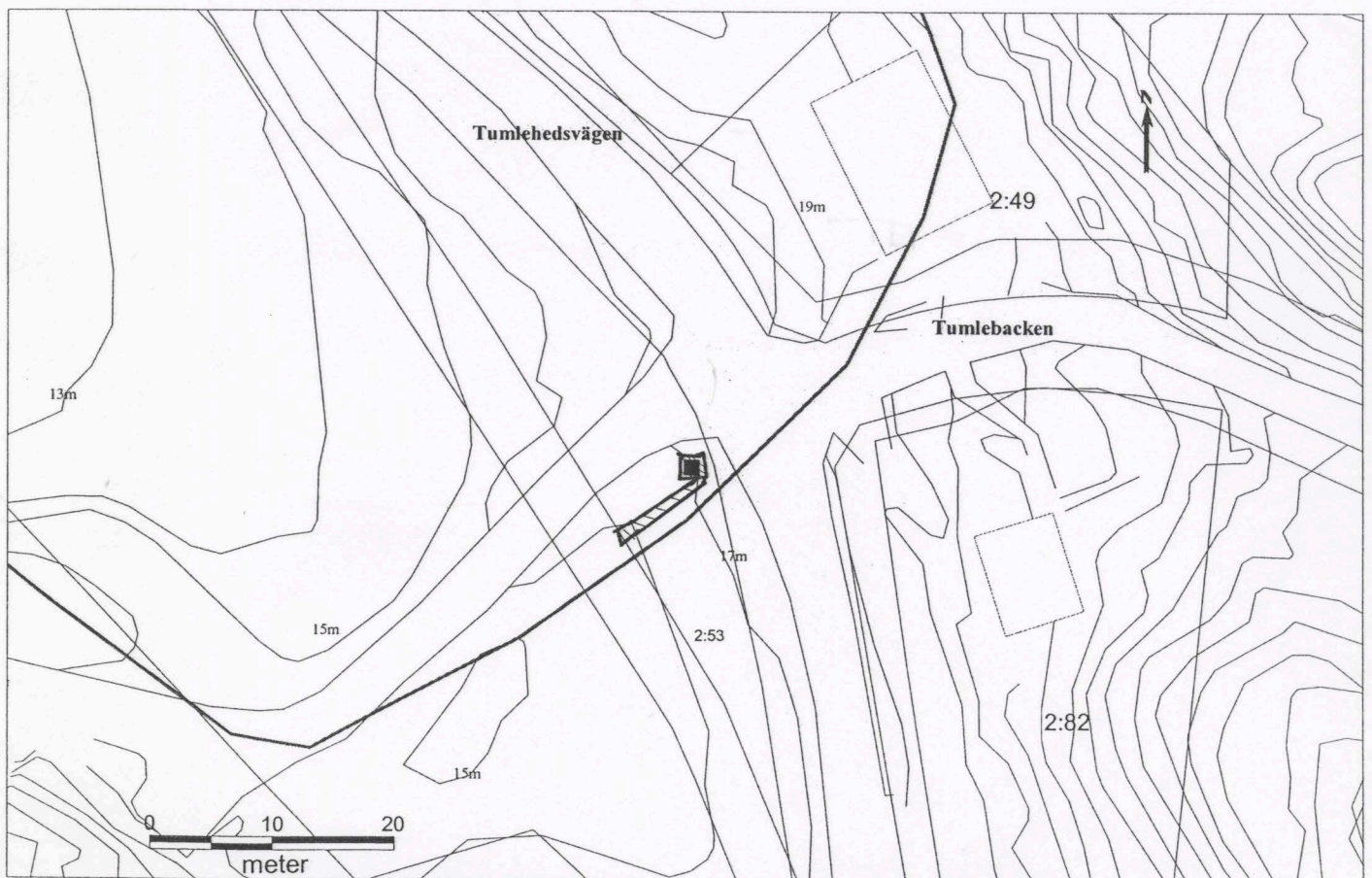

Fig. 4. Schakt (skrafferade) i anslutning till transformern markerade.